

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวของสวน
สัตว์เชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวกรทอง ลีสุวรรณ

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

อ.ดร. นิติต พันธมิตร

ประธานกรรมการ

ผศ.ดร. ศศิเพ็ญ พวงสายใจ

กรรมการ

อ.ดร. ไพรัช กาญจนการุณ

กรรมการ

บทคัดย่อ

การประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวของสวนสัตว์เชียงใหม่ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาถึงลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของผู้มาใช้บริการ และประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวของสวนสัตว์เชียงใหม่ โดยในการศึกษาจะใช้แบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์หาข้อมูลจากผู้ที่มาใช้บริการสวนสัตว์เชียงใหม่ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีรายได้ การเลือกกลุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีการการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 340 ตัวอย่าง ใช้เวลาประมาณ 1 เดือน ในช่วงตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ถึง 28 มกราคม พ.ศ. 2548

การศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของผู้ที่มาใช้บริการสวนสัตว์เชียงใหม่ นั้น จะวิเคราะห์ข้อมูลออกมาในลักษณะที่เป็นร้อยละ ส่วนมูลค่าประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวของสวนสัตว์เชียงใหม่ จะใช้การประเมินมูลค่าด้วยวิธีการวิเคราะห์ต้นทุนการเดินทาง แบบแบ่งเขตประชากรตามเขตที่พักอาศัย เมื่อประมาณค่าได้เส้นอุปสงค์ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการใช้บริการสวนสัตว์เชียงใหม่กับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการเดินทางไปกลับ 1 ครั้งแล้ว ก็จะคำนวณมูลค่าประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวของสวนสัตว์เชียงใหม่ จากพื้นที่ใต้เส้นอุปสงค์ตามแนวคิดเรื่องส่วนเกินผู้บริโภค

ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของผู้ที่มาใช้บริการ พบว่า ผู้ที่มาใช้บริการเป็นเพศชายและหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สมรสแล้ว โดยมีผู้ที่พักอาศัยอยู่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ที่สุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพในภาคเอกชน โดยมีรายได้เฉลี่ย 19,514 บาทต่อเดือน

พฤติกรรมของผู้ที่มาใช้บริการสวนสัตว์เชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่เดินทางมายังสวนสัตว์เชียงใหม่โดยรถยนต์ส่วนตัว ใช้เวลาอยู่ในสวนสัตว์ประมาณ 2 ชั่วโมง มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ภายในสวนสัตว์เพื่อเป็นค่าอาหาร เครื่องดื่ม หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ อยู่ในช่วงงบประมาณ 1-200 บาท นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมาใช้บริการกับครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวที่มีเด็กเป็นสมาชิกในครอบครัว และเฉลี่ยจะมาใช้บริการสวนสัตว์เชียงใหม่ปีละ 1 ครั้ง โดยจะเลือกมาในวันหยุดนักขัตฤกษ์ และข้อมูลข่าวสารต่างๆของสวนสัตว์เชียงใหม่ประชาชนส่วนใหญ่จะได้รับผ่านทางโทรทัศน์

ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเลือกมาเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่ นั้น วัตถุประสงค์หลักที่ประชาชนเลือกมาเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่ก็เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งมีปัจจัยประกอบคือ การที่มีการประชาสัมพันธ์ที่ดี บัตรผ่านประตูมีราคาถูก มีหมีแพนด้าให้ชม กิจกรรมที่จัดขึ้นภายในน่าสนใจ มีธรรมชาติที่สวยงาม และการเดินทางมาสะดวก สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสวนสัตว์เชียงใหม่ในปัจจุบันนั้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แต่ก็มีนักท่องเที่ยวบางส่วนยังไม่พอใจกับการดำเนินงานของสวนสัตว์เชียงใหม่ โดยคิดว่าจะไม่กลับมาเที่ยวอีก เนื่องจากมีความเห็นว่าชนิดของสัตว์ยังไม่เป็นที่ดึงดูดใจ ความสะอาดยังไม่เพียงพอ และการบริการของพนักงานยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

การหามูลค่าประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวของสวนสัตว์เชียงใหม่ นั้น จากการประมาณเส้นอุปสงค์ จะให้ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการมาใช้บริการสวนสัตว์เชียงใหม่กับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการเดินทางไปกลับ 1 ครั้ง คือ ในอัตราส่วนต่อประชากร 100 คน หากมีการเพิ่มค่าใช้จ่ายขึ้น 1 บาท จะทำให้มีผู้มาใช้บริการสวนสัตว์เชียงใหม่ลดลง 0.05 คน ดังนั้นหากมีการเพิ่มค่าใช้จ่ายขึ้น 100 บาท ก็จะทำให้มีผู้มาใช้บริการสวนสัตว์เชียงใหม่ลดลง 5 คน

การหาพื้นที่ได้เส้นอุปสงค์ของแต่ละจังหวัด ซึ่งหาได้จากมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายเป็นค่าบัตรผ่านประตูเพิ่มขึ้น โดยเฉลี่ยของประชาชนจากแต่ละจังหวัด กับจำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะมาใช้บริการ ณ ระดับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นนั้น เมื่อรวมพื้นที่ได้เส้นอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 34 จังหวัดแล้ว จะได้มูลค่าพื้นที่ได้เส้นอุปสงค์รวมทั้งหมดคิดเป็นมูลค่า 9,272,699.56 บาท ซึ่งถือเป็นมูลค่าประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวของสวนสัตว์เชียงใหม่ในปี 2548

Independent Study Title Tourism Benefit Evaluation of Chiang Mai Zoo

Author Miss Kornthong Leesuwana

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Lect. Dr. Nisit Panthamit Chairman

Asst. Dr. Sasipen Phuangaichai Member

Lect. Dr. Pairat Kanjanakaroon Member

ABSTRACT

This study on Tourism Benefit Evaluation of Chiang Mai Zoo aimed to study the general economic and social characteristics of zoo visitors, and to evaluate the tourism benefit of zoo. Information were obtained by questionnaire interview of accidental sampling of 340 earners who visited the zoo during 20 December 2004 - 28 January 2005.

The economic and social characteristics in general of the zoo-visitors were described in term of percentage. The tourism benefit was assessed by Zonal Travel Cost Method residential area criteria. The area under demand curve reflecting the relationship between the number of zoo visit and the incremental increase in round trip expense would be summed up to represent the tourism benefit of the zoo according to the Consumer's Surplus concept.

The general zoo visitors were found to be both male and female at the comparable proportion, aged between 21-30, married, residents of Chiang Mai though some coming from other 33 provinces, holding bachelors' degree, with the average monthly income of 19,514 baht.

Most zoo visitors under study revealed to the zoo by their own cars, spent about 2 hours in the zoo, came with their family, member particularly their children, spent 1-200 baht for food, beverage and other things. They came to the zoo on the average once a year during holidays and received information about the zoo from mass media, especially television.

The primary factor determining their choice to visit the zoo was found to be their desire to spend leisure time in the zoo followed by the factors of cheap admission fee, good publicity, the presence of panda bears, the interesting activities, the beautiful natural surrounding and the convenient trip to take. The visitors thought that the management of the zoo was good in general, but some commented that the number and the types of the animals were not attractive enough and the cleanliness and the staff's behavior must be improved otherwise they would not revisit this zoo.

The tourism benefit evaluated from the area under demand curve coming from the calculation of the total rate visits and the increasing expenses per trip of 100 people. If the expense was increased one baht, the number of the visitors would decrease by 0.05 percent. In other words a 100 baht increase in expense will decrease the number of the visitors by 5 persons.

The area under demand curve was also calculated for the willingness to pay of the 340 visitors from different provinces to arrive at the number of people from each province and who would visit the zoo given a level of increased expense. By adding the areas under demand curves of the visitors from 34 provinces, the tourism benefit of Chiang Mai Zoo in the year 2005 was estimated to be 9,272,699.56 baht.